

CERTIFICERING BIETENZAAD OOGST 2017

De vaste commissie voor zaaizaden heeft de volgende aanwijzingen opgesteld voor de certificering van suiker- en voederbietenzaad. Voor het monsteronderzoek gelden de EU-normen zoals weergegeven in de van de Richtlijn 2002/54/EG. Deze normen zijn als bijlage I toegevoegd. De aanwijzingen zijn per hoofdstuk als volgt ingedeeld:

1. Internationaal vervoer	2
1.1 Vervoer van zaad bestemd voor verdere bewerking	2
1.2 Gepilleerd zaad bestemd voor uitzaai in Nederland	2
2. Monsteronderzoek	2
3. Beslissing goed- of afkeuring	3
4. Certificering	3
4.1 Algemeen	3
4.2 Certificering binnenlandse partijen	3
4.3 Codering partijnummers	3
4.4 Certificering exportpartijen	4
4.5 Verval van goedkeuring	4
5. Vervroegde aflevering	4
Bijlage I	5
Bijlage II	6
Bijlage III	7

1. Internationaal vervoer

1.1 Vervoer van zaad bestemd voor verdere bewerking

Bij internationaal vervoer van bietenzaad bestemd voor verdere bewerking (zeven, slijpen, inhullen) moet elke partij volgens onderstaand schema worden geïdentificeerd en gesloten. De definitieve keuring vindt plaats na de laatste bewerking.

	Aard van de bewerking	Identificatie	Tariefstelling
A. Verzending naar het buitenland	Verdere schoning, slijpen, polijsten, zeven, inhullen etc.	Transportdocument + vervoerslabels. Verzending toegestaan zonder monsteronderzoek of normale certificering met monsternamen en onderzoek	Certificeringstarief
B. Terugkeer uit het buitenland na bewerking van de onder A verzonden partijen	zie boven	Officiële etikettering van de keuringsdienst in het land van de bewerker. Bij hercertificering in Nederland: NAK-verzegeling	Her certificeringstarief

Bij verzending van partijen die definitief zijn gecertificeerd door de NAK of een buitenlandse keuringsinstelling is geen transportdocument nodig. Bij zaad van rassen in onderzoek of zaad van rassen, die in het land van bewerking niet zijn toegelaten is voor bewerking en teruglevering wel een transportdocument nodig. Voor identificatie is een beproevingslabel of vervoers-label vereist.

1.2 Gepilleerd zaad bestemd voor uitzaai in Nederland

In het buitenland gepilleerd zaad wordt vaak naar Nederland vervoerd voordat het zaadonderzoek is afgerond. Deze partijen blijven onder toezicht van de NAK totdat het onderzoek is afgerond. Hiervoor zijn de volgende afspraken gemaakt:

- ten tijde van de grensoverschrijding wordt de import gemeld door middel van NAK-formulier 217 of via een computeruitdraai onder vermelding van 'NL afzet; uitslag volgt' en de minimum kiemkracht en éénkiemigheid waaronder is gecertificeerd
- na het voltooien van het onderzoek wordt aan de NAK een ISTA-attest overlegd.

2. Monsteronderzoek

Bij niet-ontsmet zaad wordt de kiemkracht onderzocht in het door de NAK ontsmette monster. Wordt een niet-ontsmette partij goedgekeurd en vindt daarna ontsmetting plaats zonder verdere bewerking, dan moet na ontsmetting een controlemonster worden genomen en 1 jaar worden bewaard. Achter het oorspronkelijke partijnummer wordt in dit geval de letter O geplaatst.

3. Beslissing goed- of afkeuring

Een beslissing over de goed- of afkeuring van een partij wordt alleen genomen als het monster is genomen uit een geheel voor certificering gereed gemaakte partij.

Om te worden goedgekeurd moet de partij voldoen aan de in de EU-Richtlijn 2002/54 (Bietenzaad) vermelde normen en aan de in deze aanwijzing vastgelegde normen.

Indien bij het monsteronderzoek de kiemkracht bij de eerste telling voldoet aan de minimumnorm en de partij overigens voldoet aan de hiervoor geldende normen, kan deze worden goedgekeurd. Deze procedure is niet van toepassing voor afgifte van een ISTA-attest, of indien de speling in kiemkracht tussen vier herhalingen buiten de ISTA-norm valt.

Partijen teeltmateriaal, die al van certificaten zijn voorzien, mogen pas na definitieve goedkeuring worden afgeleverd.

4. Certificering

4.1 Algemeen

Ten aanzien van certificering moet één van de volgende werkwijzen worden toegepast: Tegelijk met de monstername wordt de partijkeuring verricht. De verpakkingseenheden worden voorzien van de voorgeschreven certificaten. Indien een partij niet aan de normen voldoet, wordt deze door of onder toezicht van de NAK gedecertificeerd en worden de certificaten. De betreffende partijen blijven onder toezicht van de NAK.

De behandeling met een chemisch middel kan op verzoek van de houder van de partij worden vermeld onder aanduiding van de actieve stof van het gebruikte middel.

4.2 Certificering binnenlandse partijen

Indien de partij op grond van een geldig attest of ISTA-attest aan de NAK-eisen voldoet, dan kan hij definitief worden gecertificeerd.

Bij de aanvraag voor de certificering moet de houder van de partij aangeven welke ontsmetting met welke dosering is toegepast. Dit in verband met de codering van het partijnummer overeenkomstig punt 4.3 van deze aanwijzing. Indien bietenzaad wordt ontsmet met hogere (afwijkende) doseringen dan gebruikelijk, dan moet voor vermelding van de kiemkracht en de éénkiemigheid op het certificaat het onderzoek van het monster uit de ontsmette partij worden afgewacht.

Certificering mag plaatsvinden met vermelding van de bereikte kiemkracht bij 10 dan wel 7 dagen met aftrek van 2 respectievelijk 7 punten op de éénkiemigheid op voorwaarde dat deze na aftrek aan de eisen voldoet. Deze aftrek geldt niet voor zaad van genetisch monogerm rassen. Indien de aanvrager gebruik wil maken van dit versnelde kiemkrachtonderzoek, moet hij dit op het AVM aangeven.

Wordt hercertificering gevraagd in standaard eenheden (100.000 korrels) met een NAK-certificaat, dan mogen alleen de gegevens omtrent kiemkracht, éénkiemigheid, duizendkorrelgewicht enz. van een ISTA-attest of een onderzoek van de NAK op de certificaten worden vermeld.

4.3 Codering partijnummers

Partijen bestemd voor binnenlandse afzet krijgen als jaarcodes het jaar van uitzaai (dus voor 2011 het cijfer 1). Van de volgende vijf cijferplaatsen van het partijnummer worden de eerste drie gebruikt voor de door het IRS toegekende code voor ras en zaadtype (zie bijlage III).

4.4 Certificering exportpartijen

Voor certificering van bietenzaad met OESO-label gelden de OESO-normen. Deze zijn gelijk aan de EU-normen (Bijlage I), m.u.v. onschadelijke onzuiverheid waarvoor geen OESO-norm is gesteld.

Het is mogelijk om exportpartijen met NAK certificering te verzenden, voordat het onderzoek volledig is afgesloten. Voorwaarde is dat de partij wordt teruggehaald indien achteraf blijkt, dat deze niet aan de normen voldoet en dat de NAK in de gelegenheid wordt gesteld de partij te decertificeren.

Voor export van bietenzaad met identificatielabel (buiten de EU) gelden geen minimumnormen. In Art. 15.8 KR is bepaald dat een dergelijke certificering uitsluitend mag plaatsvinden met vermelding van de soort aanduiding suikerbieten- of voederbietenzaad. Bij het onderzoek voor certificering met het identificatielabel moet op het AVM worden opgegeven of het multigerm of genetisch monogerm betreft; dit in verband met het verschil in behandeling wat betreft het onderzoek op zuiverheid en kiemkracht.

4.5 Verval van goedkeuring

Bij bietenzaad vervalt de goedkeuring een jaar na de certificeringsdatum.

5. Vervroegde aflevering

Aflevering van gecertificeerde partijen waarvan de kiemkracht nog niet bekend is, is met toestemming van de NAK toegestaan als:

- Deze aflevering plaatsvindt aan de eerste afnemers, geen gebruikers zijnde
- Een verslag van de voorlopige analyse van het zaad wordt overlegd, waaruit blijkt dat aan de andere eisen dan voor kiemkracht is voldaan.
- Opgave wordt gedaan van de eerste afnemers en aan deze bericht is gezonden, dat de partijen niet aan de uiteindelijke gebruikers mogen worden afgeleverd dan nadat daaromtrent nadere mededelingen zijn gedaan.
- De partij door de leverancier wordt teruggehaald indien de kiemkracht niet aan de norm blijkt te voldoen.
- De partij volgens onderzoek bij de voorlopige telling voldoet aan de minimumnorm,
of:
 - de partij ligt volgens NAK-onderzoek, een officieel buitenlands attest of onderzoek door een erkend bedrijfslaboratorium van niet ouder dan 20 maanden, 8% boven de minimumnorm,
of:
 - de partij ligt volgens eigen onderzoek van niet ouder dan 3 maanden 8% boven de minimumnorm.

Dr. E. Casteleijn,
secretaris vaste commissies
pootaardappelen en zaaizaden
Bijlagen: I Zaadnormen
 II Bedrukking
 III Codering

Zaadnormen

Voor bietenzaad gelden de normen zoals genoemd in de bijlagen II en III van de EG-Richtlijn 2002/54. Deze normen worden hieronder weergegeven .

	Mechanische zuiverheid (% van het gewicht)	Minimum kiemkracht (% van de zuivere kluwens of zaden)	Maximum vochtgehalte
Suikerbieten:			
• Eenkiemig zaad	97,0	80	15
• Precisiezaad	97,0	75	15
• Meerkiemig zaad van rassen waarvan het percentage diploïde zaden meer dan 85 bedraagt	97,0	73	15
• Ander zaad	97,0	68	15
Voederbieten:			
• Meerkiemig zaad van rassen waarvan het percentage diploïde zaden meer dan 85 bedraagt, éénkiemig zaad en precisiezaad	97,0	73	15
• Ander zaad	97,0	68	15
Norm zaden van andere plantensoorten:		max. 0,3%	
Norm onschadelijke onzuiverheid:	Basiszaad	max 1,0%	
	Gecertificeerd zaad:	max 0,5%	
	Rhizomanievrije zones	max 0,5%	
Maximale partijgrootte:	20 ton		
Minimale monstergrootte:	500 gram		

Aanvullende voorwaarden voor **éénkiemig zaad** en **precisiezaad**:

- **Eénkiemig of monogerm zaad:** tenminste minimaal 90% van de gekiemde kluwens moeten één kiemzaad geven. Het percentage kluwens met drie of meer kiemen mag niet meer dan 5 bedragen, berekend op de gekiemde kluwens.
- **Precisiezaad van suikerbieten:** tenminste 70% van de gekiemde kluwens moeten één zaadkiem geven. Het percentage kluwens met drie of meer kiemen mag niet meer dan 5 bedragen, berekend op de gekiemde kluwens.
- **Precisiezaad van voederbieten:** voor rassen waarbij het percentage diploïde zaden meer bedraagt dan 85, moeten tenminste 58% van de gekiemde kluwens één zaadkiem geven. Voor al het overige zaad moeten tenminste 63% van de gekiemde kluwens één zaadkiem geven. Het percentage kluwens met drie of meer kiemen mag niet meer dan 5 bedragen, berekend op de gekiemde kluwens.

Bedrukking certificaten en labels kleine verpakkingen EG

De volgende gegevens worden op de certificaten c.q. kleinverpakkingslabels vermeld:

- 'Kleine verpakking EEG' (alleen ingeval van kleinverpakkingen)
- NAK-logo
- Naam en adres leverancier of aansluitingsnummer ¹⁾
- Maand en jaar van monstername of sluiting
- Soort
- Ras
- Categorie
- Partijnummer
- Teeltland
- Minimale kiemkracht
- Minimale éénkiemigheid
- Volgnummer
- Gewicht of aantal zaden
- Ontsmetting ²⁾

- 1) Naast één van deze twee gegevens wordt het aansluitingsnummer van de verpakker vermeld, indien deze een ander is dan de leverancier.
- 2) Bij ontsmetting wordt naast het woord 'ontsmet' de naam van het ontsmettingsmiddel vermeld. Bij toevoeging van korrelvormige bestrijdingsmiddelen, omhullingen of andere stoffen moeten aard en gewicht daarvan worden vermeld. Bovenbedoelde gegevens worden op het etiket vermeld of, indien dit niet mogelijk is, op de buitenkant van de verpakking.

Overzicht Certificaten

Modelnr	Kleur	Categorie
1	Wit met paarse diagonale band	Prebasiszaad
2	Wit	Basiszaad
3	Blauw	Gecertificeerd zaad
5	Geel	Vermeerderingsmateriaal ras in onderzoek
9	Oranje	Beproevingmateriaal ras in onderzoek

Codering rassen 2017-2018

Rasnaam	Nr.
6K682 (Tessilia KWS)	62
6K668 (Lonneka KWS)	63
6K656(Saskia KWS)	64
Annelaura KWS (A)	43
<u>Anneliesa</u>	45
B6060 (BTS 4190 RHC)	37
B6066(BTS 6405)	26
B6079 (BTS 4755 RHC)	36
B6080 (BTS 3480 N)	31
<u>Bosch</u>	12
<u>BTS 110</u>	22
BTS 2345 N	27
BTS 4540 RHC (N)	35
<u>BTS 505</u>	29
<u>BTS 520</u>	23
BTS 5270 N (A)	30
<u>BTS 605</u>	32
<u>BTS 625</u>	33
<u>BTS 6940</u>	25
BTS 750 (A)	24
<i>BTS 7105 RHC (A)</i>	34
BTS 990 (A)	28
<u>Corvinia (A)</u>	40
<u>Curtis</u>	17
Elisabeta KWS (A)	46
Evamaria KWS (N)	73
Florena KWS (B)	61
<u>Hendrika KWS</u>	82
Hannibal (B)	10
HI 1475 (Fortnox)	59
Isabella KWS(B)	78
Leonella (A)	75
<u>Lisanna KWS</u>	76
<u>Maximiliana KWS</u>	74
Nandi (B)	91
Natassia KWS (N)	81
Neena KWS (N)	80
<u>Racoon (B)</u>	90
Shanina KWS (N)	42
SV 1772 (Kinga)	94
<u>Tonga (A)</u>	92
Urselina KWS (N)	83
Vulcania KWS (A)	44
<u>Wilhelmina KWS</u>	79
Xaviera KWS (A)	47

NB: Volgens opgaaf Suiker Unie.

000. = nieuwe nummers; 000 cursief = NL/EU lijst

Vet = nieuwe rassen

Vet+Cursief+Onderstreept = 2^e jaars rassen

Vet+Cursief = 3^e jaars rassen

Onderstreept = mogelijk niet aangeboden/afgevoerd

Tussen haakjes achter de rasnaam de rubriek (A, B, N of O); R=rassenlijst afgevoerd

Codes gelden indien van toepassing.

Achterevoegsels codering zaaizaad:

5 Standaard, **4** Insecticide Poncho Beta **3** Insecticide Sombrero, **0** Geen pesticide(bio).